

Haber-Yorum

İnsanları Gıda Karşılığında Boş Yere Daha Fazla Ödeme Yapmaya Sevk Eden Amerika'da Enflasyon Şoku!

Haber:

Başkan Joe Biden, geçtiğimiz günlerde Eylül ayında tüketici fiyat endeksindeki artış hakkında bir açıklama yaptı. ABD ekonomisi hakkında hayal kırıklığı yaratan verileri, şaşırtıcı bir şekilde olumlu olarak resmetti ve şöyle dedi: "Bugünün verileri, küresel enflasyonu düşürmede ABD ekonomisinde daha fazla ilerleme olduğunu gösteriyor. Genel olarak son iki aydır ülkemizde fiyatlar temelde yatay seyretti: Bu, Amerikalı aileler için sevindirici bir haber ve daha yapılacak çok iş var. Benzin fiyatları yaz başından bu yana galon (3,78 litre) başına ortalama 1,30 dolar düştü. Marketlerde de bu ay bir önceki aya kıyasla bazı fiyat artışlarının yavaşladığını gördük. Reel ücretler ise art arda 2 ay artarak çalışan ailelere biraz nefes aldırdı."

Enflasyonu düşürmek için daha fazla zaman ve kararlılık gerekecek. Bu nedenle sağlık, reçeteli ilaç ve enerji maliyetlerini düşürmek için Enflasyonu Düşürme Yasası'nı çıkardık. Ekonomik planım, fiyatlar düştükçe iyi ücretli işler yarattığımızı ve üretimi Amerika'ya geri getirdiğimizi gösteriyor."

Yorum:

Biden'in dediği gibi TÜFE bir enflasyon ölçüsüdür; enflasyon ise artık küresel bir sorundur. Bununla birlikte ABD ekonomisi dünyanın en büyük ekonomisi olup dünya para birimleri buna bağlıdır. O halde Amerika, başkanının insanların inanmasını istediği gibi bir kurban değil, aksine küresel ekonomik sefaleti tahrik eden bir motordur.

ABD Merkez Bankası, Haziran'da kırk yılın en yüksek seviyesi olan %9.1'e ulaşan ve bir sonraki iki ayda hafifçe düşen enflasyonu yavaşlatmak amacıyla faiz oranlarını yükseltti. Bununla birlikte bu, rapor ayına kadar tam 12 aylık bir süre ölçülmelidir. CNN Business'a göre aylık veriler, Temmuz-Ağustos döneminde ekonomistlerin beklentisinin tam tersine %0,1'lik bir artış olduğunu gösteriyor: "Ekonomistler, Haziran'dan Temmuz'a kadar %0 büyümeyi tespit ettikten sonra Temmuz-Ağustosta enflasyonun %0.1 düşmesini bekliyorlardı." Amerika'da enflasyon, Federal Rezerv'in faiz oranlarını artırarak ulaşmayı umduğu %2 hedefinin oldukça üzerinde sayılır. Bu ise borçlanma maliyetini artırmak yoluyla tefeciliğe dayalı kapitalist ekonomiyi yavaşlatmak için yaygın olarak kullanılan bir durumdur. Bu ise şu anda hiçbir işe yaramamış gibi görünüyor.

Benzin maliyeti %10,6 düştü. Bu ise çok değişken bir oran olup ABD ekonomisinin durumundan çok siyasi gelişmelere (Ukrayna'daki savaş gibi) bağlıdır. Bununla birlikte hemen hemen her şey daha pahalı bir hale geldi. Nitekim 13 Eylül 2022 tarihli Tüketici Fiyat Endeksi raporuna göre: "Evdeki gıda endeksi son 12 ayda %13,5 artarak Mart 1979'da sona eren dönemden bu yana en büyük 12 aylık artışı kaydetti." Enflasyon, büyük zenginlerden daha çok fakirlere eziyet veriyor. Dolayısıyla fakirler, iki kat daha fazla zarar görüyor. Birincisi; gıda fiyatları şimdiki maksimum düzeye yükselmesinden dolayı maaşlarıyla daha az şey satın alabiliyorlar. Bu yüzden gelirlerinin büyük bir kısmını gıdaya harcayanlar diğerlerinden daha çok acı çekiyorlar. İkincisi; sonuç olarak enflasyon kontrol altına alınsa dahi fakirleri orantısız bir şekilde etkileyen başka bir şey daha meydana gelecek ki o da işsizliğin yüksek olması! Dolayısıyla %2'lik enflasyon hedefine ulaşılsa dahi, Amerika'da 5,3 milyon iş kaybıyla işsizliğin %6 seviyelerine çıkması bekleniyor. Bu nedenle birkaç ay boyunca artan gıda maliyetlerini karşılamak için mücadele etmesinin ardından çalışkan bir Amerikalının, enflasyonun kontrol altına alınması durumunda alabileceği ödül, işini kaybetme ve yiyecek satın almak için herhangi bir gelirin olmaması riski çok daha büyüktür.

Federal Rezerv Başkanı Jerome Powell, faiz oranlarını artırmanın "aileler ve işletmeler için biraz acı" olacağı uyarısında bulunurken kastettiği şey işte buydu. Onun "yumuşak iniş" dediği şeye göre bu acı geçicidir. Zira ekonomi yavaşlar ve onunla birlikte enflasyon da dengelenir. Aksi takdirde derin ve kalıcı bir durgunluk olacaktır.